

**ПРОЕКТОБЮДЖЕТ ЗА 2023 Г. И БЮДЖЕТНА ПРОГНОЗА ЗА 2024-2025 Г. В
ПРОГРАМЕН ФОРМАТ
(ПО ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ)
НА МИНИСТЕРСТВО НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА**

I. МИСИЯ

Мисията на Министерството на иновациите и растежа е да води ясна и прозрачна политика, която защитава държавния и обществен интерес и е основана на европейските принципи. МИР ще подкрепи общата цел за въвеждането на качествени стандарти за оценка и контрол на програми, инструменти и проекти, свързани със стимули за бизнеса, като облекчи процеса на достъп, кандидатстване и управление с цел елиминиране на корупцията и подобряване на икономическата средата. Министерството на иновациите и растежа работи за изграждане на конкурентноспособна икономика, която ще осигури растеж и развитие на регионите в България, насърчаване и ускоряване на иновациите и инвестициите в цялата страна и във всички сектори на икономиката.

Министерството на иновациите и растежа ще работи за ефективно, ефикасно и ориентирано към резултатите използване на фондовете за конкурентоспособност на Европейския съюз и Националния план за възстановяване и устойчивост, както и насърчаване на трансгранични проекти, включително с Европейско финансиране.

Водеща цел на Министерство на иновациите и растежа е:

"Развитие на благоприятна среда за привличане на инвестиции, създаване и приложение на иновации, подобряване на международния имидж на България и привличане на висококвалифицирани кадри в подкрепа на растежа на българската икономика и справяне със социални и глобални предизвикателства чрез трансфер на знание, нови технологии, дигитализация и увеличаване на достъпа до национално и европейско финансиране"

Тя ще бъде изпълнявана с помощта на редица мерки, кореспондиращи с европейските и националните стратегически документи, като Националната програма за развитие 2030, Иновационната стратегия за интелигентна специализация, Националната стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия и други за повишаването на потенциала за икономически растеж.

Важни аспекти на политиките на министерството ще бъдат стимулиране на инвестиционната активност и ускорен ръст на износа, насърчаване на инвестициите в технологични и иновативни производства, позициониране на българските компании на международните пазари, подкрепа за иновативни стартиращи компании и трансфер на технологии. Част от средствата за реализиране на тези политики ще бъдат по-ефективно координирани и прецизно фокусиране на институциите и финансовите механизми в сферата на икономиката в подкрепа на малкия и среден бизнес и увеличаване на конкурентоспособността, със специален фокус върху иновации и износ; създаването на Иновационен борд и подобряване на междусекторната и междуинституционалната координация по отношение навлизане на иновации и технологии във всички секторни политики и стимулиране на законодателни реформи за привличане на частни инвестиции в развойна дейност, комерсиализация на високотехнологични продукти, създаване на вериги на добавена стойност и достъп на бизнеса до електронни услуги и финансиране.

II. ОРГАНИЗАЦИОННО РАЗВИТИЕ И КАПАЦИТЕТ

През периода 2023-2025 г. усилията на ръководители и служители ще бъдат насочени към изграждането на ефективен и устойчив капацитет на администрацията, отговарящ на завишените изисквания и очаквания на обществото и на бизнеса. Министерството на иновациите и растежа е нова структура, в която се влива частично администрация с богат опит в областта на управлението на Европейски структурни и инвестиционни фондове и в областта на инвестициите. Значителна част от усилията обаче ще бъдат вложени в привличането и обучението на човешки ресурси в новосъздадените политико-правещи дирекции, особено по отношение на иновациите и политиките, свързани с растеж, конкурентоспособност и интернационализация. Ще се укрепи експертният състав, работещ в сектор инвестиции чрез обучения и менторство, включително чрез възлагане на между-секторни задачи, свързани с участието на повече от една дирекция, както и с участието на второстепенните разпоредители като Българска агенция за инвестиции и Изпълнителната агенция за насърчаване на малки и средни предприятия. И в двете агенции предстои значителна модернизация, свързана с насърчаване на предприемчивостта и иновации в начина на управление, работа с инвеститори и МСП, участие в разработването на нови продукти за бизнеса, подобряване на комуникацията, разпространението на информация и маркетинга. В рамките на следващия програмен период ще се вложат ресурси и време, за да се подобрят процесите свързани с цялостния процес на достъп до информация и конкурси, подобряване на организацията и самия процес на дизайн и оценка на проекти, програми и проекти. Това ще гарантира изпълнението на стратегически приоритети на Министерството на иновациите и растежа, насочени към непрекъснат процес на подобряване на бизнес средата за развитие на иновационната предприемчивост и култура, гарантиране подобряване и облекчаване на условията за правене на бизнес, повишаване на продуктите с добавена стойност и стимулиране растежа на икономиката, чрез елиминиране на корупцията и прозрачен достъп до финансиране на малките и средните предприятия, трайно намаляване на административната тежест върху бизнеса, гарантиране насърчаването и ускоряването на инвестициите, гарантиране на възможност за достъп до външни пазари на стоки и услуги.

Министерството, съвместно с други администрации ще участва в създаването на единни стандарти на процесите в публичната администрация и въвеждане на контрол с цел елиминиране на корупцията и подобряване на бизнес средата. В тази връзка, Министерство на иновациите и растежа планира да се направи преглед на мерките за контрол в ключови звена, където има разходване на национални или европейски средства, свързани с бизнеса, като ще се събере и познанието, което е натрупано от администрацията като научени уроци и добри практики. На базата на този преглед ще се предложат законодателни или поднормативни мерки, където е необходимо, както и промяна в наръчници, правила или други документи, ако е необходимо. Ще се насърчат обучения и обмяна на опит с други администрации в държавите-членки на ЕС. Специални обучения и изграждане на капацитет ще бъдат свързани със зелените технологии и кръговата икономика, възможностите на дигитализацията и изкуствения интелект и работата с данни и др.

Очакванията са да се изгради ефективна и качествена административна организация, която ще има достатъчна гъвкавост и висококачествени служители, като необходими условия, за да се създават и изпълняват политики и мерки в подкрепа на гражданите и бизнеса и привличането на чуждестранни инвеститори с устойчив интерес за развитие на иновации, технологии и продукти с

висока добавена стойност. В тази връзка, МИР ще работи за осигуряването на прозрачност на всички дружества с държавно участие посредством регулярно и законосъобразно публикуване на резултатите от дейността и финансовите резултати за постигане на прозрачност и отчетност. Ще бъдат създадени и приети индикатори за измерване на постигнатия социален резултат от работата на дружествата с държавно участие, като „Българската банка за развитие“ ЕАД, „София Тех Парк“ АД и „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД. Планираме създаването на нов тип гъвкаво търговско дружество, отговарящо на нуждите на стартиращи и иновативни компании чрез промяна в Търговския закон. Целта е подпомагане на стартовете, които са важен, модерен и бързо развиващ се сегмент в икономиката.

През периода ще следваме политиката за привличане, развитие и задържане на високо квалифицирани, амбициозни, компетентни и лоялни служители, които да гарантират изпълнението на заложените стратегически цели на министерството. Ще се направи възможното да се осигури кариерно развитие и израстване на всички служители с потенциал и ключови компетентности, чрез осигуряване на обучения в различни присъствени и неprisъствени форми, чрез процедурите по повишаване в ранг и длъжност, чрез признание на техния индивидуален принос и чрез адекватна и справедлива оценка на техните резултати за осигуряване на приемственост, за развитие на гъвкави условия на труд и осигуряване на справедливо възнаграждение. Подкрепата на личните права на служителите и на техните способности за развитие и израстване, ще бъде приоритет в работата на МИР.

Ще прилагаме политики, гарантиращи наложените от нас принципи на нулева търпимост към корупция, икономическа целесъобразност; прозрачност и опростяване на достъп до информация и услуги; защита на държавния и обществен интерес; стратегически подход при вземане на решения; публичност, откритост и диалог с бизнеса, синдикатите, браншовите, неправителствените организации и медиите.

Чрез управление на изпълнението ще създадем ефективно управление на изпълнението на ниво администрация, административно звено и отделен служител за постигане целите на министерството. Ще продължим въведената практика на обвързване на възнагражденията с постиженията на служителите и техния индивидуален принос за изпълнение целите на администрацията, ще подкрепим тези работни взаимоотношения, които са базирани на етичните правила и норми на поведение, присъщи за всяка уважавана институция. Ще прилагаме стратегията си за управление на риска, както и механизмите за контрол и мониторинг на дейностите.

III. ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ

III.1. ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РАЗВИТИЕТО НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И ИНОВАЦИИТЕ В ПОДКРЕПА НА РАСТЕЖА НА БЪЛГАРСКАТА ИКОНОМИКА

Политиката цели повишаване на конкурентоспособността на икономиката за постигане на стабилен и дългосрочен растеж и справяне със сътресенията, предизвикани от кризата с коронавируса в европейската и световната икономика. Министерството на иновациите и растежа ще работи за повишаване на потенциала за растеж, основаващ се на насърчаване на инвестициите във високотехнологични производства и стимулиране трансфера на знание и технологии и повишаване на добавената стойност на продуктите и услугите, основани на иновации и умения. Същевременно Министерството ще предприеме мерки с цел повишаване на иновационния

капацитет и капацитета за израстване и излизане на международни пазари на малки и средни предприятия, като където е необходимо ще се планират мерки, свързани с подкрепа на бизнеса за справяне с енергийната криза и за справяне с последствията от COVID-19 и войната в Украйна.

Приоритет на икономическата политика е повишаването на привлекателността на България за инвестиции, както и за създаване на предпоставки за развитието на страната като център за интензивно знание, производства и услуги с висока добавена стойност. В тази връзка, важна част от политиката на МИР е по-добра координация на политиките, свързани с превръщането на научните резултати в продукти и услуги и трансфера на иновативни и технологични решения в подкрепа на бизнеса и индустрията, като ще създаде съвместно с Министерството на образованието и науката Борд за иновации. Ключов приоритет ще бъде създаване на условия за привличане на частни капитали за финансиране на изследователската дейност, както и привличане на инвеститори, които подкрепят и развойна дейност в страната с дългосрочна визия, което ще създаде предпоставки и за привличането и задържането на таланти в България.

Тази политика е насочена към достигане на националните цели в Националната програма за развитие България 2030, Национална стратегия за насърчаване на малките и средни предприятия и Иновационна стратегия за интелигентна специализация.

Визия за развитието на политиката

„Министерство на иновациите и растежа като основен двигател за икономически растеж, иновации и повишаване на конкурентоспособността на малки и средни предприятия (МСП) и компании с потенциал за продажби извън страната.“

Визията на Министерството ще бъде реализирана чрез провеждане на ефективна политика за подобряване прозрачността, достъпа и участието в програми и проекти, включително чрез подобряване на ефективността и координацията на дейността на Българската банка за развитие, Националния иновационен фонд, Фонда на фондовете, по Европейските фондове за конкурентоспособност и иновации, Националния план за възстановяване и устойчивост в частта икономика и индустриални паркове и зони, както и подобряване възможностите за участие в Рамковата програма на Европейския съюз Хоризонт Европа, нейните съвместните технологични предприятия и други.

Програмите и проектите ще са насочени към създаване на условия за стимулиране взаимодействието на индустрията и науката, към стимулиране на инвестициите в отрасли с висока добавена стойност, създаващи нови работни места, към създаване и развитие на високотехнологична индустриална база. Преструктурирането на икономиката към сектори с висок интензитет на иновации ще доведе до нарастване на средствата, отделяни от частния сектор за технологично обновяване на производството и продуктите и привличане и задържане на таланти. В тази насока основни задачи са подкрепа за бизнеса за справяне с последствията от ковид кризата, посрещане на предизвикателствата на зеления преход и дигитализацията, както и въвеждане на иновации и технологии, нарастване на дела на заетите и повишаване тяхната професионална квалификация. Програмите в рамките на тази политика са насочени и към подпомагане развитието на малките и средните предприятия и за насърчаване на стартиращи такива. Това ще бъде постигнато чрез подобряването на законодателството, облекчаване на административните процедури и достъпа до финансиране.

Необходимо е предприемане на активни мерки за интензифициране на търговско-икономическите контакти с бързо растящи икономики. В тази област политиката на

Министерството на иновациите и растежа ще е насочена към подпомагане на интернационализацията на фирмите, чрез стимулиране на експортното финансиране и гарантиране, подкрепа с информация и институционална подкрепа.

Стратегическа и оперативни цели

Стратегическа цел: "Повишаване на потенциала за икономически растеж и подобряване на възможностите за интернационализация и изграждане на международна конкурентоспособност на българските компании".

Оперативни цели:

1. "Укрепване на потенциала за устойчив растеж на българската икономика чрез адресирането на възпиращи фактори в бизнес и инвестиционната среда и намаляване на административната и регулаторна тежест ";
2. "Повишаване на конкурентоспособността чрез осигуряване на бързо внедряване на иновации, увеличаване на технологичния трансфер в подкрепа на зеления и дигиталния преход на предприятията и привличане на инвестиции в производства и услуги с висока добавена стойност";

Полза/ефект за обществото от провежданата политика и/или очакваните резултати от изпълняваните задачи в съответната функционална област

Очакваните ползи/ефекти от изпълнението на политиката, могат да бъдат обобщени до няколко направления – справяне с корупцията, свързана с достъп до инвестиции и стимули за развитие, подобрена бизнес среда, ефективно управление на предприятията и държавната собственост, намаляване на административната и регулаторна тежест за бизнеса; конкурентен пакет от инвестиционни стимули, създадени условия за насърчаване на инвестициите, иновациите, високите технологии и предприемачеството; подкрепа за бизнеса, научноизследователските организации и висшите училища, стартиращите компании, иноватори, изобретатели и други участници в иновационната екосистема, чрез прозрачно финансиране от Българската банка за развитие, Фонда на фондовете и Националния иновационен фонд, Програмите „Конкурентоспособност на иновациите в предприятията“ и Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за икономическа трансформация. Така посочените ефекти са пряко обвързани със създаването на по-високи нива на добавена стойност, респективно растеж на БВП в условията на нарастваща конкуренция, успешна международна конкуренция на българския бизнес на световните пазари, увеличаване на заетостта и привличането и задържането на висококвалифицирани човешки ресурси в страната.

Взаимоотношения с други институции, допринасящи за изпълнение на политиката

Провежданата политика е с взаимодействие с Министерството на финансите, Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на образованието и науката, Министерството на енергетиката, Министерството на регионалното развитие и благоустройството, Министерството на електронното управление, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на околната среда и водите, Министерството на земеделието и др. централни и териториални органи на изпълнителната власт, с организации от бизнес средите, академичната общност, социални партньори и браншовите организации представено и в съответните Програми.

Показатели за полза/ефект и целеви стойности (не е приложимо за функционалните области)

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ЦЕЛЕВИ СТОЙНОСТИ				
Ползи/ефекти:		Целева стойност		
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
Преки чуждестранни инвестиции	% от БВП	2.6	2.7	2.8

Източник: Средносрочна бюджетна прогноза 2023-2025г., одобрена с РМС 268 от 27 април 2022 година

Бележки по индикаторите:

Индикаторът „Преки чуждестранни инвестиции“ представлява вложенията, включващи дългосрочни отношения, отразяващи дълготрайния интерес на резидент на чуждестранна икономика (чуждестранен пряк инвеститор) в предприятие – резидент на българската икономика (инвестиционно предприятие). Пряката инвестиция включва, както първоначалната трансакция между двата субекта, така и всички последващи трансакции между тях. Преките инвестиции са част от платежния баланс на страната и отразяват движението на капитали от и към чужбина. Те отразяват индиректно атрактивността на условията за бизнес в България и перспективите за тяхното развитие. Преките чуждестранни инвестиции са свързани с въвеждането на иновации, повишаването на производителността на труда, както и конкурентоспособността на икономиката.

IV. ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ НА ПРОЕКТОБЮДЖЕТА ЗА 2023 Г. И БЮДЖЕТНАТА ПРОГНОЗА ЗА ПЕРИОДА 2024-2025 Г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Отчет за 2022 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	596 274,5	19 463,7	576 810,8	28 853,6	11 491,8	17 361,8	567 420,9	7 971,9	559 449,0
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	596 274,5	19 463,7	576 810,8	28 853,6	11 491,8	17 361,8	567 420,9	7 971,9	559 449,0
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	13 490,4	10 662,6	2 827,8	8 312,4	5484,6	2827,8	5178,0	5 178,0	0
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	582 784,1	8 801,1	573 983,0	20 541,20	6 007,2	14 534	562 242,9	2 793,9	559 449,0

*Класификационен код съгласно РМС № 850 от 2022 г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Проект за 2023 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	542 228,00	38 870,80	503 357,20	34 974,00	24 240,80	10 733,20	507 254,00	14 630,00	492 624,00
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	542 228,00	38 870,80	503 357,20	34 974,00	24 240,80	10 733,20	507 254,00	14 630,00	492 624,00
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	18 450,85	18 450,85	0,00	12 820,85	12 820,85	0,00	5 630,00	5 630,00	0,00
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	523 777,15	20 419,95	503 357,20	22 153,15	11 419,95	10 733,20	501 624,00	9 000,00	492 624,00

*Класификационен код съгласно РМС № 850 от 2022 г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2024 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	980 156,50	52 836,50	927 320,00	142 490,80	24 906,80	117 584,00	837 665,70	27 929,70	809 736,00
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	980 156,50	52 836,50	927 320,00	142 490,80	24 906,80	117 584,00	837 665,70	27 929,70	809 736,00
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	192 207,85	19 116,85	173 091,00	86 441,85	13 486,85	72 955,00	105 766,00	5 630,00	100 136,00
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	787 948,65	33 719,65	754 229,00	56 048,95	11 419,95	44 629,00	731 899,70	22 299,70	709 600,00

*Класификационен код съгласно РМС № 850 от 2022 г.

Код*	ОБЛАСТИ НА ПОЛИТИКИ/ФУНКЦИОНАЛНИ ОБЛАСТИ И БЮДЖЕТНИ ПРОГРАМИ (Прогноза за 2025 г.) (в хил. лв.)	Консолидирани разходи			Ведомствени разходи			Администрирани разходи		
		Общо разходи	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо ведомствени	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС	Общо администрирани	По бюджета на ПРБ	По други бюджети и сметки за средства от ЕС
	Общо разходи	751 797,50	52 067,50	699 730,00	86 438,80	24 137,80	62 301,00	665 358,70	27 929,70	637 429,00
7400.01.00	Политика в областта на развитието на инвестициите и иновациите в подкрепа на растежа на българската икономика	751 797,50	52 067,50	699 730,00	86 438,80	24 137,80	62 301,00	665 358,70	27 929,70	637 429,00
7400.01.01	Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	168 060,70	18 665,70	149 395,00	59 118,70	13 035,70	46 083,00	108 942,00	5 630,00	103 312,00
7400.01.02	Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	583 736,80	33 401,80	550 335,00	27 320,10	11 102,10	16 218,00	556 416,70	22 299,70	534 117,00

*Класификационен код съгласно РМС № 850 от 2022 г.

Описание на финансирането на консолидираните разходи

Финансиране на консолидираните разходи, обхванати в програмния бюджет (хил. лв.)	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
Общо консолидирани разходи:	542 228,00	980 156,50	751 797,50
Общо разчетено финансиране:	542 228,00	980 156,50	751 797,50
<i>Бюджет на ПРБ</i>	<i>38 870,80</i>	<i>52 836,50</i>	<i>52 067,50</i>
<i>Други бюджети и сметки за средства от ЕС, в т.ч. от:</i>	<i>503 357,20</i>	<i>927 320,00</i>	<i>699 730,00</i>
• Централен бюджет, в т.ч.:			
Държавни инвестиционни заеми			
• Сметки за средства от Европейския съюз (СЕС на НФ и наДФЗ)	503 357,20	927 320,00	699 730,00
• Други програми и инициативи, по които Република България е страна-партньор, за които се прилага режимът на сметките за средства от Европейския съюз			
• Други програми и други донори по бюджета на ПРБ			
• Други бюджетни организации, включени в консолидираната фискална програма			
• Други (в т.ч. и предоставените трансфери с положителен знак)			

V. ОПИСАНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ ПРОГРАМИ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО ВЕДОМСТВЕНИ И АДМИНИСТРИРАНИ РАЗХОДИ

7400.01.01 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА “Насърчаване на иновациите” на Министерство на иновациите и растежа включва дейности, в съответствие с целите, заложи в Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2014 г. - 2020 г. (ИСИС), в Националната стратегия за насърчаване на МСП в България 2014 г. - 2020 г., Националната програма за развитие България 2030.

Цели на бюджетната програма

Основните цели на програмата са:

1. Увеличение на общите инвестиции в НИРД до 1,5% от БВП.
2. Създаване на условия за засилване на иновационната активност на предприятията, за да нарасне броя на МСП, въвели нов продукт, услуга, технология и маркетингова или организационна иновация.
3. Нарастване на разходите за иновации и НИРД в четирите приоритетни тематични области определени съгласно Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2014 – 2020 г.
4. Създаване на условия за нарастване на новосъздадените предприятия, особено делът на високотехнологичните и средно технологичните предприятия, както и тези в сектора на интензивните на знания услуги.
5. Засилване на степента на предприемаческото обучение в средните училища, за да нарасне дела на учениците получили предприемаческа подготовка.
6. Насърчаване интернационализацията на МСП, в т. ч. стъпили на външни пазари от ЕС и на трети страни.
7. Създаване на условия за трансфер на знания и технологии в и към индустрията и МСП, за да се постигне повишаване на конкурентоспособността на международни пазари на българските предприятия, което ще се постигне чрез реализирани партньорства с

научноизследователски организации и екипи, въведени и създадени иновации, нови спин-офф и стартиращи компании и създаване на работни места.

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 7400.01.01 Бюджетна програма “Насърчаване на иновациите”	Целева стойност			
	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
1.Европейска инициатива Еврика и програма Европейско партньорство за иновативни МСП				
1.1.Организиране на информационни кампании по Европейска инициатива ЕВРИКА и програма Европейско партньорство за иновативни МСП	Брой кампании	2	2	2
1.2.Сключени споразумения по Европейската инициатива ЕВРИКА и програма Европейско партньорство за иновативни МСП, финансирани със средства от НИФ;	Брой споразумения	5	5	5
2. Национален иновационен фонд:				
2.1. Организиране на информационни кампании по Националния иновационен фонд;	Брой кампании	1	1	1
2.2.Сключени договори с иновативни предприятия по конкурсни сесии на НИФ;	Брой договори	20	20	20
2.3. Провеждане на процедура за подбор на независими експерти, които да извършват оценка и мониторинг на постъпилите проектни предложения/проекти в изпълнение;	Брой процедури	1	1	1
3. Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027 г.				
3.1. Организиране на информационни кампании по първите конкурси на Програмата;	Брой кампании	15	1	2
3.2. Отворени конкурси	Брой процедури	10	12	6
3.3. Сключени договори с бенефициенти;	Брой договори	100	200	300
3.4. Подкрепени МСП от мрежата на ЕЦИХ	Брой		50	50
3.5. Подкрепени предприятия с Печат за високи постижения	Брой		15	5
3.6. Изградени пространства от данни по приоритетните области	Брой		0	0
3.7. Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации	Брой предприятия		0	100
4. Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2022-2027 г.	Брой актуализации	0	1	1
	Брой кампании	6	10	10
5. Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с политика в областта на цифровата икономика:				
- Участия на международно ниво;	Брой	10	10	10
- Информационни събития за цифровата икономика;	Брой	1	1	1
- Обучения на служители на ДПА	Брой	3	3	3
6. Подкрепени проекти по Фонда за иновации на НАТО	Брой	2	3	3

7. Национална пътна карта за развитие на водородните технологии:				
- Изготвено ръководство за разработване на проекти;	Брой	-	1	-
- Изготвени оценки за възможностите на сектора;	Брой	-	2	-
- Изготвени анализи за развитието на сектора.	Брой	-	2	-
8. Организиран събития за популяризиране на политиката за иновациите, технологичното и икономическото развитие и растеж на Република България.	Брой	2	2	2
9. Ваучерна схема за подпомагане на МСП чрез листване на ВЕАМ пазара на Българска фондова борса.	Брой предприятия	20	20	20
10. Изготвени и предоставени на българските компании информационни материали и анализи на външни пазари по страни и сектори	Бр. изготвени информационни материали	30	30	30
11. Организиран обучения в подкрепа на предприемачеството и външнотърговската дейност на българските малки и средни предприятия.				
11.1. Интернационализация	Бр. организирани обучения	5	10	10
11.2. Зелена икономика	Бр. организирани обучения	1	2	2
11.3. Дигитализация	Бр. организирани обучения	1	2	3
11.4. Електронна търговия и дигитален маркетинг	Бр. организирани обучения	1	2	3
12. Национални участия на изложения в чужбина	Бр. участия	3	10	6
13. Участие на български фирми в международни изложения в чужбина	Бр. предприятия	10	30	20
13.1 Индивидуални участия на български компании на международни изложения в страната	Бр. събития	1	4	1
14. Участия на български фирми в международни изложения в страната	Бр. предприятия	5	10	15
15. Организиран бизнес – форуми и конференции в страната	Бр. мероприятия	12	7	3
16. Участие на български фирми в бизнес-форуми и конференции в страната	Бр. предприятия	1300	700	400
17. Организиран търговски мисии в чужбина	Бр. мероприятия	7	7	3
18. Участие на български фирми в търговски мисии в чужбина	Бр. мероприятия	85	45	45
19. Провеждане на информационни кампании посветени на интернационализацията на МСП	Бр. информационни кампании	5	10	15
20. Брой регистрирани предприятия на мачмейкинг платформа www.b2bconnect.bg	Бр. предприятия	650	700	800
21. Информационни кампании за популяризиране на дейността на Националната контактна точка към Организация за икономическо сътрудничество и развитие за спазване на насоките за отговорно бизнес поведение	Бр. информационни кампании	2	2	2
22. Годишен доклад на състоянието на сектора на МСП и потенциал за износ на българските предприятия	Изготвен доклад	1	1	1

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Съгласно разработения и предложен на обществено обсъждане проект на Закон за научните изследвания и иновации, се предвижда Национален иновационен фонд да бъде юридическо лице със седалище гр. София, като второстепенен разпоредител с бюджет по бюджета на Министерството на иновациите и растежа. В проектозакона е предвидено същият да влезе в сила от 1 януари 2024 г.
- Недостатъчна заинтересованост от страна на МСП;

- Невъзможност от страна на бенефициентите да изпълнят дейностите по проектите и сключените договори.
- Честата смяна на нормативната уредба.
- Липса на необходимите бази данни и актуална статистическа информация за гарантиране на обективност в процеса на оценяване на въздействието.
- Недостатъчна заинтересованост, активност и сътрудничество от страна на бизнеса, научноизследователски и на браншовите организации.
- Липса на коректна информация за постигнатите резултати от бенефициентите.
- Отрицателен ефект вследствие на икономическа криза или политически промени, кризи на международни финансови и стокови пазари.
- Недостатъчен финансов ресурс за изпълнение на целите.

Информация за наличността и качеството на данните

Изпълнението и отчитането се базира на информация от бенефициентите и второстепенните разпоредители с бюджетни средства, там където е приложимо.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Планираните дейности са насочени към стимулиране на иновационната активност на предприятията и създаване на условия за привличане на частни капитали за финансиране на изследователската дейност от и по поръчка на предприятията, насърчаване сътрудничеството между предприятията и научноизследователските организации, ускоряване навлизането на нови продукти и услуги на пазара и създаването на стартиращи предприятия.

Програмата обхваща и дейности за насърчаване на предприемачеството, особено сред младите хора, обучение в предприемачество, подкрепа за създаване на нови фирми, модернизация на технологиите и управлението в предприятията, интернационализация на МСП, дейности по ИСИС и др.

1. Европейска инициативата ЕВРИКА

ЕВРИКА е организационно-управленска рамка, система от механизми, която предлага услуги за намиране на партньор, разпространение на информация и друго обслужване на промишлените предприятия, научните изследователски организации и университети за сътрудничество в областта на приложно технологичните изследвания. Получаването на статут „Проект на ЕВРИКА” е запазена марка за качество в Европа, гаранция за изследванията и сигурност за пазарна успеваемост.

Едно от големите достойнства на инициативата е, че запазената марка привлича рисков капитал за експериментиране на нови технологии в реална производствена и пазарна обстановка.

Съгласно РМС 658/23.07.2009г. и Решение № 979/16.12.2015г. всички разходи свързани с дейността на инициативата Еврика и съвместна програма Евростарс са за сметка бюджета на МИР, чрез Националния иновационен фонд.

С писмо № Т-54-00-1661/28.11.2013г. до постоянния представител на Р България към Европейския съюз се потвърждава ангажимента на страната по програма Евростарс – 2 /приемник на програма Евростарс/, който възлиза на планирани национални ресурси в размер на 500 000 евро на година за периода 2014-2020 г. Средствата се планират в бюджета на Националния иновационен фонд.

Съгласно РМС №76/27.01.2023 г. Министерски съвет реши:

Одобрява договора между република България и Асоциация Еврика (АИСБЛ) за консорциум (европейско партньорство за иновативни МСП);

Предлага на Народното събрание на осн. чл 85, ал. 1, т. 4, 5 и 7 от Конституцията на Република България да ратифицира със Закон споразумението за консорциум.

Съгласно РМС №77/27.01.2023 г. Министерски съвет одобрява Договора за предоставяне на безвъзмездни средства, Проект 101055476 – InnovativeSMEs, между Република България и Европейската изпълнителна агенция за иновации и МСП (EISMEA) и предложи на Народното събрание на основание чл. 85, ал. 1, т. 4, 5 и 7 от Конституцията на Република България да ратифицира със закон договора за предоставяне на БФП.

Двата документа към настоящия момент не са ратифицирани от Народното събрание.

* Посоченият брой сключени споразумения за 2024 г., 2025 г. е съобразно прогнозирания бюджет по НИФ за съответната година.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Участие в работни срещи на инициативата;
- Публикуване на актуална информация на официалните интернет-страници на отговорните институции за обявените конкурси и предстоящи мероприятия, вкл. предложения за бизнес-партньорства;
- Участие в Групата на високо ниво към Инициативата Еврика и програмата Европейско партньорство за иновативни МСП.

1.1. Програмата Европейско партньорство за иновативни МСП

Европейското партньорство за иновативни МСП е продължение на успешната и утвърдила се програма „Евростарс-1“ и „Евростарс-2“ и се основава на принципа на добавената стойност на ЕС, прозрачност, откритост, въздействие, ефект на ливъридж, дългосрочен финансов ангажимент от всички страни, гъвкавост, съгласуваност и допълване с инициативи на регионално, национално и международно ниво, разширяване на партньорствата с трети държави. Един от инструментите на Европейското партньорство за иновативни МСП е Евростарс.

Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс“ допринася за осъществяване на целите на държавната политика в областта на иновациите, технологичното и икономическото развитие и растеж на Република България, осъществяването на която е възложено на министъра на иновациите и растежа. Ще бъде насърчено участието на заинтересовани лица от страната в съвместни иновационни проекти с участници от държави членки (поне двама участници от две държави членки, с водещ партньор малко или средно предприятие) и с трети държави и ще бъде осигурена възможност за подкрепа с други инициативи и инструменти, осъществявани от или със участието на Еврика.

Програмата ще се осъществява от Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия като национален проектен координатор и финансиращ орган, администратор на държавна помощ за българските участници в международните научноизследователски и развойни проекти по програмата. Средствата за финансиране ще бъдат предоставени от Националния иновационен фонд (НИФ), част от бюджета на Министерството на иновациите и растежа. Предоставянето на държавната помощ ще бъде по Правилата за управление на средствата на Националния иновационен фонд ПУСНИФ – 2020 г. и схема за държавна помощ.

Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс е представено на Европейската комисия като предложение за действие за съфинансиране по работната програма на Европейската екосистема за иновации, част от рамковата програма „Хоризонт Европа“.

Средства за проекти Евростарс до момента са осигурявани от бюджета на Националния иновационен фонд, част от бюджета на Министерството на иновациите и растежа.

Понастоящем средствата за изпълнение на дейностите по Европейското партньорство за иновативни МСП/Евростарс са предвидени по бюджета на Министерството на иновациите и растежа. За периода на изпълнение на програмата – до 2027 г., средства ще бъдат осигурявани

в рамките на бюджета на Министерството на иновациите и растежа съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година. Разходите за изпълнение на дейностите по Европейското партньорство за иновативни МСП и за националното финансиране на проектите, участващи в Европейското партньорство за иновативни МСП/ Евростарс, са за сметка на бюджета на Министерството на иновациите и растежа за съответната година съгласно Правилата за управление на средствата на Националния иновационен фонд.

Провеждат се по две конкурсни сесии годишно. Настоящ ангажимент на България е **да осигурява 500 хил. евро всяка година с оглед финансирането на българските участници в одобрени проекти**. Максималната стойност на безвъзмездната финансова помощ за един проект по програмата „ЕВРОСТАРС 2“ е в размер до 100 хил. евро.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Сключване на споразумения за финансиране на българските участници в одобрени проекти в рамките на програмата;
- Извършване на мониторинг, верификация на дейности и разходи и извършване на плащания на одобрената субсидия;
- Участие в експертни работни срещи по програмата;
- Обучение на националния проектен координатор и други експерти за управление на проекти;
- Провеждане на информационна кампания за популяризиране на условията за кандидатстване по програмата;
- Публикуване на актуална информация на официалните интернет-страници на отговорните институции за обявените конкурси и предстоящи мероприятия, вкл. предложения за бизнес-партньорства;
- Участие в Групата на високо ниво към Инициативата Еврика и Европейско партньорство за иновативни МСП 3 – 4 участия годишно.

2. Схема „Подпомагане на научноизследователската и развойна дейност на предприятията и организациите за научни изследвания и разпространение на знания“ в рамките на Национален иновационен фонд (НИФ)

Основната цел на НИФ е да насърчи реализацията на научно-изследователски и развойни проекти, като субсидира част от приемливите им разходи за индустриални научни изследвания и експериментално развитие. Фондът финансира предприятия, които реализират нови или значително усъвършенствани продукти, процеси или услуги, насочени към повишаване на иновативния потенциал и технологичното им равнище.

Проектите, които се финансират са научноизследователски развойни проекти като:

- максималната стойност на безвъзмездната финансова помощ /БФП/ е в размер на 500 000 лв. със срок на реализация до 18 месеца;
- разходите за индустриални научни изследвания се субсидират до 50%, а тези за експериментално развитие до 25%.

* Посоченият брой сключени договори за 2024 г., 2025 г. е на база прогнозирания бюджет по НИФ за съответната година. В случай на увеличение на бюджета целевите стойности са посочени със *.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Правила за управление на средствата по НИФ, съобразно изискванията на Иновационна стратегия за интелигентна специализация и новите Регламенти на ЕС и тяхната актуализация;
- Информационни кампании за популяризиране на Фонда, както и новите Правила за

- управление на средствата от НИФ;
- Провеждане на конкурсна процедура за подбор на успешни проекти и представянето им пред обществеността;
- Допълване на съществуващ Списък с независими експерти и подбор на нови кадри, специалисти в конкретните тематични области, съответно приоритетни направления;
- Оценителна дейност, извършвана от видни представители на науката и бизнеса;
- Мониторинг на сключените договори;
- Обучение на бенефициентите по приложимите правила и процедури;
- Необходимо финансиране за финансиране на успешно класирани проекти по НИФ.

3. Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 г.

Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ (ПНИИДИТ) официално е одобрена от ЕК на 05.12.2022 г.

ПНИИДИТ отговаря на стратегическите потребности и приоритети на България за прилагане на обща политика за развитието на научните изследвания и иновациите и за цифровизация на публичния сектор с оглед създаване на условия за управление, базирано на данни в полза на ускореното икономическо развитие на страната. Амбицията е за повишаване на измерителите за иновационното ни представяне и преминаване от „проходящ“ (emerging) към "умерен" иноватор до 2030 г. и за навлизането на дигиталните технологии в икономиката и обществото, достигайки средното ниво за ЕС към края на програмния период. Програмата е един от инструментите за постигане на тези цели заедно с интервенциите, заложи в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) и националните инструменти - Национален иновационен фонд, Фонд „Научни изследвания“, Националните научни програми. Програмата има за цел:

- увеличаване на броя на иновативните предприятия (въвеждане и разработване на иновации) във високотехнологичните сектори и секторите с по-интензивно ползване на знания в съответствие със стратегията за интелигентна специализация. Идентифицираните нужди ще се адресират чрез подкрепата за технологични и интензивни на знания спиноф компании и създаването и развитието на индустриални стартъп системи, насочени към разгръщане високи нива на научни изследвания и иновации. Подкрепата е допълваща на действията за иновативни предприятия, заложи в Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027 г. (ПКИП).

- повишаване на конкурентоспособността и ефикасността на системата за научни изследвания, като се постави акцент върху постиганите резултати и се създадат стимули за привличане на квалифицирани научни изследователи (напр. подобряване на условията на труд, международно сътрудничество и мобилност, сътрудничество с бизнеса). Идентифицираните нужди се адресират чрез подкрепа за пълноценно оползотворяване на капацитета на новоизградените ЦВП и ЦК и други ключови научноизследователски звена в полза на интелигентното икономическото развитие на страната и в допълнение - развитие на капацитета на ключови звена в регионалните научноизследователски и иновационни екосистеми в съответствие с потенциала и бизнес нуждите на отделните райони.

- развиване на уменията в университетите и научноизследователските институции с цел увеличаване на търговската жизнеспособност и пазарното значение на научноизследователските им проекти и на способността за участие в научноизследователски консорциуми. Идентифицираните нужди се адресират чрез целенасочени действия за насърчаване на пазарната ориентация и бизнес уменията в публичните висши училища и научни организации, провеждащи научни изследвания, както и развитие на капацитета за прилагане на правилата за защита на интелектуалната собственост.

- подпомагане на сътрудничеството между научните изследвания и предприятията,

трансфера на технологии и търговската реализация на резултатите от научните изследвания.

Програмата е съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие и от държавния бюджет на Република България, като планираният принос от ЕС е в размер 885 510 000 евро.

Мерки (процедури за предоставяне на БФП), подкрепени от ПНИИДИТ в съответствие с Индикативната годишна работна програма за 2023 г.

- ✓ Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения (ЦВП) и Центрове за компетентност (ЦК), Подкрепа за 6 ЦВП и 10 ЦК, изградени по ОПНОИР 2014-2020 г., в т.ч. и 2 инфраструктури от НПКНИ или техни обединения и Лабораторен комплекс към научно-технологичен парк „София Тех Парк“ (СТП);
- ✓ Малки иновативни грантове (ваучерна схема) за малки и средни предприятия (МСП);
- ✓ Допълващо финансиране на избрани от Европейската комисия Европейски цифрови иновационни хъбове (ЕЦИХ);
- ✓ Финансиране на проекти успешно преминали процедура по селекция на ЕК и получили „Печат за високи постижения“;
- ✓ Допълващо финансиране за подкрепа участието на България в европейско партньорство „Чист водород“ за изграждане на водородна долина;
- ✓ Изграждане на стратегическа, организационна и техническа рамка за управление и за оперативна съвместимост на данните (d1);
- ✓ Изграждане, укрепване и развитие на капацитет и повишаване на осведомеността и популяризиране на възможностите в областта на данните в областта на данните (d2/d7);
- ✓ Изграждане на пространства на данни по стратегически сектори и области от обществен интерес (d3);
- ✓ Стратегически комуникации и популяризиране на потенциала на данните за добро управление (d7);
- ✓ Създаване на условия за изграждане на капацитет на национална система за киберсигурност – етап I (CS 1);
- ✓ Разработване и валидиране на модел на национална система за киберсигурност - (CS 1);
- ✓ Пилотно укрепване на капацитета на два Национални компетентни органа и два секторните екипи за реагиране при инциденти с компютърната сигурност към тях (CS 3);
- ✓ Изграждане на киберсигурна среда за уязвими обществени и бизнес организации – етап I (CS 4);
- ✓ Изграждане на елементи от система за киберзащита на споделените информационни ресурси – Етап I (CS 5);
- ✓ Осигуряване на техническа помощ за успешното изпълнение на ПНИИДИТ.

Мерки (процедури за предоставяне на БФП), подкрепени от ПНИИДИТ в периода 2024-2026 г.

- ✓ Зелени и цифрови партньорства за интелигентна трансформация: Стратегически проекти, насочени към МСП за повишаване на тяхната конкурентоспособност чрез превръщането на „зелените“ предизвикателства във възможности. Целта е да се създадат условия за устойчиви решения чрез предоставяне на зелени и/или цифрови услуги, създаване на пазарно предимство чрез въвеждането/разработването на „зелени и цифрови“ решения и екоиновации;

4. Иновационната стратегия за интелигентна специализация ИСИС 2021- 2027 г. и заложените в нея принципи са основната платформа, върху която се осъществява взаимодействието на заинтересованите страни за определяне на областите на специализиране на националната икономика и развитие на научната и иновационна екосистема. Стъпвайки на досегашния опит в прилагането на стратегията усилията ще бъдат съсредоточени върху пълноценно използване на потенциала на българските региони и развитие на регионалните иновационни системи, намалявайки по този начин различията в цялостното национално представяне. Като визия новата стратегия цели превръщане на България в иновативна, интелигентна, зелена, цифрова и свързана страна чрез нова обща политика за взаимодействие между научните изследвания, иновациите и технологиите, както и повишаване на международното и междусекторното сътрудничество и интензивно използване на данни за ускорена специализация в продукти и услуги с висока технологична и научна интензивност и значими икономически въздействия за устойчива конкурентоспособност, технологична трансформация на икономиката, повишаване на ресурсната ефективност и цифровизацията. Стратегията за периода 2021 - 2027 г. поставя нуждата от адресиране на регионалните дисбаланси в иновативното представяне на страната в основата на своята визия за технологична трансформация на икономиката, повишаване на нейната ресурсната ефективност и цифровизацията чрез ускорена специализация в продукти и услуги с висока технологична и научна интензивност и значими икономически въздействия. Всяка административна област на NUTS III определи своя иновационен капацитет в две приоритетни тематични области за интелигентна специализация.

5. Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с политика в областта на цифровата икономика.

Комуникация с ОИСР в рамките на предприсъединителния процес към ОИСР и участието на България в Комитета на ОИСР по политика в областта на цифровата икономика. Подготовка на свързаните с този процес документи.

Координация на дейностите на национално ниво, свързани с изготвяне на самооценки на правните инструменти и осъществяване на техническите прегледи в рамките на Комитета по политика в областта на цифровата икономика. В рамките на комитета има 25 правни инструмента, за три от които водещо ведомство е МИР.

Заложените разходи, свързани с дейностите, които следва да бъдат извършени от дирекция „Политики и анализи“ във връзка с процеса по присъединяване на България към ОИСР и по-специално – свързани с дейността на Комитета по политика в областта на цифровата икономика, както следва:

2023 г.:

- Осигуряване на участието на представители на МИР в заседанията на Комитета – 20 000 лв.;
- Участие в експертни срещи и консултации с други държави – 20 000 лв.;
- Провеждане на публично събитие, насочено към бизнеса, свързано с цифровата икономика – 5000 лв.;
- Укрепване на капацитета на служителите от дирекция „Политики и анализи“ в областта на стратегическото прогнозиране в сферата на цифровата икономика – 20 000 лв.

2024 г.:

- Осигуряване на участието на представители на МИР в заседанията на Комитета – 20 000 лв.;
- Участие в експертни срещи и консултации с други държави – 20 000 лв.;
- Провеждане на публично събитие, насочено към бизнеса, свързано с цифровата икономика – 5000 лв.;

- Укрепване на капацитета на служителите от дирекция „Политики и анализи“ в областта на стратегическото прогнозиране в сферата на цифровата икономика – 20 000 лв.

2025 г.:

- Осигуряване на участието на представители на МИР в заседанията на Комитета – 20 000 лв.;
- Участие в експертни срещи и консултации с други държави – 20 000 лв.;
- Провеждане на публично събитие, насочено към бизнеса, свързано с цифровата икономика – 5000 лв.;
- Укрепване на капацитета на служителите от дирекция „Политики и анализи“ в областта на стратегическото прогнозиране в сферата на цифровата икономика – 20 000 лв.

6. Отбрана

На 14.06.2021 г. страните-членки на НАТО взимат решение за създаване на Фонд на НАТО за иновации и на Ускорител в областта на иновациите в отбраната в северния Атлант DIANA. България подкрепи участието на Института „Големи данни в полза на интелигентното общество“ GATE към СУ „Св. Климент Охридски“ и Института по отбрана „проф. Цветан Лазаров“ като тестови центрове по програмата DIANA.

На 8 юни 2022 г. Министерски съвет одобри на участието страната ни във Фонда за иновации на НАТО, който ще има срок на действие 15 години и бюджет от 1 млрд. евро. Фондът ще подкрепи стартъпи и други високотехнологични фирми, съобразени със стратегическите цели на НАТО. Базираният в Люксембург фонд, ще помогне на НАТО да запази технологичното си предимство, като позволи инвестиции в иновации и технологии с двойна употреба с потенциално приложение в отбраната и сигурността. Това също така ще улесни потяното и доверено сътрудничество с високотехнологични иноватори, които иначе може да не са в състояние да разработят успешно иновативните решения, най-необходими за защитата на Алианса.

Във връзка с изпълнение на задълженията на България, е необходимо за 2023 г. да бъдат заложили в бюджета средства в размер на 5 709 710 лева за плащане на членски внос на България за Фонда за иновации на НАТО и Ускорител в областта на иновациите в отбраната в северния Атлант DIANA – 84 088 евро/164 461,83 лева.

Общо разпределението на средствата за следващите три години е както следва:

- **За 2023 г.** – 5 874 171,83 лв.;
- **За 2024 г.** – 5 874 171,83 лв.;
- **За 2025 г.** – 5 874 171,83 лв.;

7. Национална пътна карта за развитие на водородните технологии

Във връзка с изпълнението на Реформа C4.R7 Разгръщане на потенциала на водородните технологии и производството и доставките на водород в Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ), Министерството на иновациите и растежа предприе действия за изготвянето на проект на Национална пътна карта за развитие на водородните технологии, разработен в рамките на работна група създадена със заповед (№ РД-14-78/30.05.2022 г.) от министъра на иновациите и растежа.

В рамките на Пътната карта са посочени измененията в законодателната разпоредба, които следва да бъдат изготвени от страна на компетентните институции. Измененията ще премахнат ключовите пречки, идентифицирани в пътната карта за развитието на технологията за зелен водород, и ще прилагат мерки, необходими за развитието на цялата верига на стойност на зеления водород.

Национална пътна карта за развитие на водородните технологии определя пътя за изграждане на водородна индустрия. Целта на Пътната карта е да се създаде база за съгласувана рамка за ефективно, плавно и последователно въвеждане на технологии за производство, транспортиране и използване на водород в индустрията, енергетиката, транспорта и бита, за създаване на благоприятни условия за иновации и инвестиции. Ще бъдат определени секторите и етапите за осигуряване на максимален ефект върху ангажиментите за климатично неутрална икономика, за създаване на нови вериги на стойността по отношение на водорода, за засилване на партньорството на национално, регионално и европейско ниво.

Предвидените средства за изпълнение на заложените мерки са, както следва:

2023 г.:

- Оценка на потенциала на България като страна износител на водород – 20 000 лв. (двадесет хиляди лева);

2024 г.:

- Разработване на ръководство за изграждане на проекти за водород – 10 000 лв. (десет хиляди лева);
- Анализ на перспективите, ползите и разходите и изготвяне на план за бъдещето на газопреносната и разпределителна система на България – 30 000 лв. (тридесет хиляди лева);
- Анализ на възможностите за междусезонно съхранение на водород – 20 000 лв. (двадесет хиляди лева);
- Оценка на възможностите за приоритетни зони за производство на горива от небиологичен произход – 20 000 лв. (двадесет хиляди лева);
- Кампания за информираност на обществото по отношение на водородните технологии – 3000 лв. (три хиляди лева);
- Обучение по безопасност на водородните технологии – 10 000 лв. (десет хиляди лева).

2025 г.:

- Изграждане на административен и технически потенциал в публичната администрация – 5000 лв. (петдесет хиляди лева);

8. Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите

В контекста на изпълнението на политиката за развитие на иновациите Министерството на иновациите и растежа в партньорство с Министерството на образованието и науката подготвят нов Закон за насърчаване на научните изследвания и иновациите, който ще надгради съществуващата законодателна рамка с аспекти на публично-правните отношения между участниците в научноизследователската и иновационната екосистема в страната, така че да се създадат условия за реализиране на пълния им потенциал и да се увеличи икономическият и социалният ефект от инвестициите в научни изследвания и иновации.

Законът ще определи органите и реда за формиране на националната политика за насърчаване на научните изследвания и иновациите, ще регламентира ролята на всяка от институциите, участващи в процеса на създаване, изпълнение, наблюдение и оценка на политиката, ще посочи начините за финансиране на политиката.

През 2022 г. бе създадена работна група за изготвяне на проект. Работната група включва експерти от Министерството на иновациите и растежа, Министерството на образованието и науката и Патентното ведомство на Република България, както и външни експерти със съответната експертиза (представители на академичната общност, бизнеса, социалните партньори, неправителствения сектор и други заинтересовани страни, както и експерти от

компетентните държавни институции), които да допринесат със своята експертиза за изготвянето на проекта на закона.

За 2023 г. следва да се предвидят разходи за участниците в работната група – 4000,00 лв. (двама експерта x 2000,00 лв.).

9. Експертна работна група в областта на микроелектрониката

Ключова дейност за България бе създаването през 2022 г. на работна група в областта на микроелектрониката към МИР, която да включва представители на администрацията, неправителствения сектор и висши училища. Работната група ще подпомага дейността на МИР от гледна точка на превръщането на микроелектрониката в стратегически актив за основни промишлени вериги за създаване на стойност в страната.

В рамките на работната група ще могат да се обменят опит и know-how, както и ще изпълнява консултативна роля за подготовката и изпълнението на публични политики в областта на микроелектрониката, ще предоставя и съдействие на МИР при прилагането на предстоящия да бъде приет през 2023 г. Европейски законодателен акт за интегралните схеми. Групата ще изпълнява и функции за улесняване на бързия и ефективен обмен на информация относно състоянието на екосистемата, повишаване на осведомеността и консултация относно оптимизиране на процесите на бъдещето. С помощта на заинтересованите страни МИР ще може успешно да картографира потенциалните краткосрочни и дългосрочни възможности пред България за укрепване на екосистемата за полупроводници и успешно развитие на индустрията в страната.

На 16 ноември 2022 г. бе проведено първото заседание на работната група, на който бе приет за внасяне за одобрение от страна на Министъра на иновациите и растежа план за действие за пълноценно, успешно и приобщаващо участие на нашата страна и всички заинтересовани страни, като академичния сектор, индустрията, малките и средните предприятия, включително стартиращите предприятия, в новата инициатива на Европейския съюз за полупроводници.

За 2024 г. е предвиден да се сключи договор за услуги за изготвяне на анализ на информация на състоянието на екосистемата, която да послужи за изготвяне на годишен доклад за състоянието на сектора на микроелектрониката в България за 2024 г. – 5000 лв. (пет хиляди лева).

10. Национален план за възстановяване и устойчивост. Програма за ускоряване на икономическото възстановяване и трансформация чрез наука и иновации. **Операция 1: Изпълнение на проектни предложения на иновативни малки и средни предприятия (МСП), получили знака за качество „Печат за високи постижения“** по конкурсите на Европейския съвет по иновации.

Този механизъм, допустим по Регламент (ЕС) № 2021/695 на Рамкова програма „Хоризонт Европа“ (2021-2027) и Рамкова програма „Хоризонт 2020“ (2014 – 2020 г.), и прилаган в множество европейски държави, цели осигуряване на национално финансиране за изпълнение на иновационни проектни предложения, получили знака за качество „Печат за високи постижения“ от Европейската комисия по конкурсите на Европейския съвет по иновациите до 2024 г. След този срок подкрепата на МСП, отличени с Печат за високи постижения ще продължи по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“.

По механизма ще бъдат финансирани проекти, на български иновативни МСП, които са получили знака за качество „Печат за високи постижения“ по Рамкова програма „Хоризонт 2020“ (2014 – 2020 г.) и РП „Хоризонт Европа“ (2021 – 2027 г.) до 2024 г. включително. Достъп за участие ще бъде предоставен и на чуждестранни предприятия, изпълняващи проекти на територията на България в партньорство с други предприятия и/или научноизследователски организации и ВУ. Това ще допринесе за развитието на българската иновационна екосистема, разрастването на иновативни предприятия, укрепването на техния иновативен капацитет и

развитието и последващото внедряване на техни иновативни продукти и услуги на пазара. Очакваните въздействия при осъществяване на механизма са: укрепването на научноизследователския и иновационен потенциал и капацитет на българските предприятия, увеличаването на тяхната проектна активност на международно ниво, разрастването на стартиращите предприятия, повишаване конкурентоспособността на националната икономика и др. В допълнение може да се очаква повишаване на заетостта на висококвалифициран експертен и научноизследователски персонал в частния сектор в страната. Финансираните проекти ще имат достъп и до консултантските услуги на Европейския съвет по иновациите.

Съгласно работната програма на РП „Хоризонт Европа“ допустими са разходите по следните дейности: иновационни дейности, вкл. демонстрация на технологията в съответната среда, прототипиране и демонстрация на системно ниво, научноизследователска и развойна дейност, управление на интелектуалната собственост и др.

Съгласно базите данни, поддържани от Европейската комисия, по конкурсните сесии в периода 2018 – 2020 г. по гореописаните конкурси по РП „Хоризонт 2020“ (2014 – 2020 г.), „Печат за върхови постижения“ са получили 17 български проектни предложения на обща стойност 27,2 млн. евро, от които ще бъдат финансирани 9 проектни предложения на обща стойност 28,08 млн. лв.

Средният бюджет на всеки проект възлиза на около 3.12 млн. лв., а максималният бюджет се равнява на около 4,88 млн. лв. (2.5 млн. Евро). На базата на тези и допълнителни данни, предоставяни от Комисията е прогнозиран броя проектни предложения през следващите години, получили „Печат за върхови постижения“, с възходяща тенденция.

Очаква се да бъдат подкрепени 38 проекта на иновативни предприятия, като предвиденото финансиране по НПВУ е в размер на 118,56 млн. лв. включително невъзстановим ДДС.

11. Информационни и промоционални кампании в Република България и в чужбина

11.1. Провеждане на мероприятия, целящи популяризирането на икономическия потенциал на българските фирми производители на конкурентоспособни стоки и услуги с експортен потенциал в страната.

11.2. Изготвяне на информационни материали, организиране на семинари, медийни кампании за информизиране на бизнеса за получаване на подкрепа със средства от ЕС.

12. Насърчаване на зелените технологии и кръговата икономика, чрез достъпно финансиране и зелен финансов коридор при облекчен режим и преференциални условия за иновативните компании и прилагане на мерки като:

12.1. Програми за обучения на предприятията и обмен на опит с фокус зелени технологии, кръгова икономика и дигитализация;

12.2. Изготвяне и популяризиране на дигитална платформа, която дава възможност за организация на „база от данни с ресурси“ за възможна повторна употреба и влагане в други производства (материали, отпадъци, енергия, услуги, публикувани от МСП и големи предприятия).

13. Насърчаване на интернационализацията чрез прилагане на промоционални мерки и подпомагане установяването на контакти на бизнес – ниво в страната и чужбина

13.1. Съдействие за участие на българските предприятия, и по-специално малки и средни предприятия (МСП), в международни търговски панаири и изложения, бизнес мисии, делегации и форуми, презентации на български експортно ориентирани сектори, конференции и други мероприятия, както и осъществяване на контакти и търсене на бизнес партньори.

13.2. Надграждане, развитие и популяризиране на мачмейкинг платформа www.b2bconnect.bg, предоставящи възможности за свързване на български и чуждестранни компании.

13.3. Подготовка и провеждане на информационни кампании, посветени на интернационализацията на МСП

13.4. Подкрепа за мероприятия с акцент върху МСП, притежаващи експортен потенциал, организирани от браншови организации, асоциации на МСП и стартиращи предприятия, бизнес клъстери, неправителствени организации и др.

13.5. Разработване на инструмент за самооценка на експортния потенциал и на автоматизирана система за изчисляване на експортния потенциал на ниво предприятие въз основа на индивидуално проучване на предприятията, данни на НСИ и експертизата на работодателските организации в използването на подобни платформи.

13.6. Продължаващо развитие и поддръжка на Експортен хъб България. Реализиране на мерки в подкрепа на интернационализацията на българските предприятия, притежаващи експортен потенциал, чрез предоставяне на информация и обучения за: i) възможности за подкрепа, публични и други институции; ii) актуална пазарна информация за маркетингови проучвания на външни пазари; iii) международни и регионални търговски панаири и изложения; iv) прилагане на комбинирани мерки за подкрепа като част от насърчаването на интернационализацията, които позволяват едновременно подкрепа на съответните МСП за технологично развитие, дигитализация, разработване на нови продукти и формиране на експортни умения.

13.7. Разработване и провеждане на приемна програма за целеви посетители/купувачи.

Цел на програмата - Осигуряване на подкрепа за интернационализацията на българските предприятия чрез улесняване на преките контакти на българските малки и средни предприятия с чуждестранни купувачи.

Очаквани резултати и индикатори от изпълнението на дейността:

- Организиран посещени на чуждестранни посетители/купувачи;
- Организиран срещи и установени преки контакти с поне 10 бр. български МСП за всеки чуждестранен посетители/купувачи;
- Установяване на устойчиво бизнес сътрудничество;
- Разширяване на експортния потенциал на МСП, участващи в срещите с чуждестранните купувачи.
- Увеличаване притока на чуждестранни инвестиции в страната.

13.8. Подкрепа на МСП за въвеждане в дейността и използване на решения за електронна търговия, като уебсайтове, електронни разплащания, мобилни приложения, решения за интернет сигурност, съхраняване на данни и др. чрез семинари, обучения и срещи.

14. Ваучерни схеми за МСП

Ваучерните схема за предоставяне на услуги за ноу-хау, технологичен трансфер в областта на информационните и комуникационните технологии, зелените технологии и други, са насочени към повишаване капацитета на българските малки и средни предприятия (МСП) за конкурентен и устойчив на динамично развиващите се пазари бизнес чрез предоставяне на услуги, свързани с подготовката на предприятия за трансформация към Индустрия 4.0, посрещане предизвикателствата на кръговата икономика и други. Успешното реализиране на ваучерни схеми ще допринесе за развитието на българските малки и средни предприятия (МСП) и стимулиране на основните им дейности чрез трансформиране на бизнеса на основата на улесняване достъпа на МСП до ноу-хау и технологии, включително цифрови чрез предоставяне на стимули за свързване с научноизследователски организации и капацитет и др.

Ще продължи ваучерната схема МСП ВЕАМ, организирана от Българска фондова борса (БФБ), която дава възможност за финансиране на дейността на малките и средни компании в България. Основната цел на пазар ВЕАМ е да осигури на малкия и среден бизнес възможност за набиране на капитал при по-облекчени условия в сравнение с регулирания пазар, като в същото време им предостави сходни предимства на тези на публичните компании. Платформата се явява и междинно звено по пътя на една компания към същинското листване на Основния пазар на БФБ.

Организационни структури, участващи в програмата

Дирекция “Политики и анализи”, дирекция “Инструменти за икономически растеж”, ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия Изпълнителна агенция „Програма за образование“ – Междинно звено по приоритетно направление 1 „Устойчиво развитие на националния капацитет за научни изследвания и иновации“ и приоритетно направление 2 „Стимулиране на международното научно сътрудничество и участието в рамковите програми“ на Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научноизследователска и иновационна екосистема“ на ПНИИДИТ, Министерство на електронното управление – Междинно звено по Приоритет 2 „Цифрова трансформация на публичния сектор“ на ПНИИДИТ.

Отговорност за изпълнението на програмата

Директорът на дирекция “Политики и анализи”, директорът на дирекция “Инструменти за икономически растеж”, главен директор на ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“, изпълнителният директор „ИАНМСП“, Изпълнителна агенция „Програма за образование“ – Междинно звено по приоритетно направление 1 „Устойчиво развитие на националния капацитет за научни изследвания и иновации“ и приоритетно направление 2 „Стимулиране на международното научно сътрудничество и участието в рамковите програми“ на Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научноизследователска и иновационна екосистема“ на ПНИИДИТ, Министерство на електронното управление – Междинно звено по Приоритет 2 „Цифрова трансформация на публичния сектор“ на ПНИИДИТ.

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата (в хил. лв.)

№	7400.01.01 Бюджетна програма "Насърчаване на иновациите"	Отчет 2021	Отчет 2022	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:	0.0	8 312,4	12 820,85	86 441,85	59 118,70
	Персонал	0.0	4 158,7	8 708,80	10 739,50	11 763,70
	Издръжка	0.0	4 079,8	3 787,35	75 220,75	46 830,60
	Капиталови разходи	0.0	73,9	324,7	481,6	524,4
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	0.0	5484,6	12 820,85	13 486,85	13 035,70
	Персонал	0.0	3853,3	8 708,80	8 739,50	8 763,70
	Издръжка	0.0	1557,4	3 787,35	4 265,75	3 747,60
	Капиталови разходи	0.0	73,9	324,70	481,60	524,40
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС	0.0	2827,8	0.0	72 955.0	46 083.0
	Персонал	0.0	305.4	0.0	2000.0	3 000.0
	Издръжка	0.0	2522,4	0.0	70 955.0	43 083.0
	Капиталови разходи	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	От тях за: *					
	1. Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027				72425.0	46 083.0
	2. Механизъм за възстановяване и устойчивост				530.0	0
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	0.0	5178	5 630,0	5 630,0	5 630,0
	1. Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия	0.0	5178	5 630,0	5 630,0	5 630,0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0.0	0.0	0.0	100 136.00	103 312.0
	1. Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021-2027	0.0	0.0	0.0	59 212.0	80 600.0
	2. Механизъм за възстановяване и устойчивост	0.0	0.0	0.0	40 924.0	22 712.0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0.0	5 178,0	5 630,00	105 766,00	108 942,00
	Общо разходи по бюджета (I.1+II.):	0.0	10 662,6	18 450,85	19 116,85	18 665,70
	Общо разходи (I.+II.+III.):	0.0	13 490,4	18 450,85	192 207,85	168 060,70
	Численост на щатния персонал			178	178	178
	Численост на извънщатния персонал					

7400.01.02 БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА "Насърчаване на инвестициите"

Цели на бюджетната програма

Политиката за насърчаване на инвестициите е насочена към привличането и подкрепата на значими инвестиции с висока добавена стойност за постигане на висок и устойчив икономически растеж, подобряване на конкурентоспособността на икономиката и на експортния потенциал, както и за балансираното регионално развитие.

Основни цели на програмата са:

1. Подобряване на инвестиционния образ и рейтинг на страната и популяризиране на условията за инвестиране в България;

2. Повишаване на инвестиционната активност за създаване на нови предприятия или разширение на съществуващи с нови продукти и технологии;

3. Нарастване на инвестициите в страната и подобряване на тяхната отраслова и регионална структура, създаване на нови работни места в производства и услуги с висока добавена стойност;

4. Създаване на нови способности и съвместимост, повишаване сигурността на доставките и оперативната независимост чрез прилагането на индустриално сътрудничество.

5. Ефективно и ефикасно изпълнение на ПКИП и ПВУ и успешно приключване на ОПИК и ОПИМСП с цел повишаване на иновационната дейност, производителността и експортния потенциал на предприятията, осъществяване на зеления и цифровия преход, улесняване достъпа до финансиране за МСП и подобряване на бизнес средата.

6. Подобряване на условията за привличане на индустриални инвестиции в страната чрез стартиране изпълнението на инвестиция СЗ.11 „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“)“ от Националния план за възстановяване и устойчивост.

7. Принос към привличането на чуждестранни инвеститори и разрастване и развитие на предприемаческата общност в страната чрез издаване на удостоверения за високотехнологичен и/или иновативен проект (Стартъп виза)

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ 7400.01.02 Бюджетна програма “Насърчаване на инвестициите”	Целева стойност			
Показатели за изпълнение	Мерна единица	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
Брой на инвестиционните проекти получили сертификат за клас инвестиция по ЗНИ	Бр.	30	31	32
Обем на инвестициите по сертифицирани проекти	Млн. лв.	650	700	750
Нови работни места по т.2 (за пряко заети след осъществяването на инвестициите)	Бр.	1500	1500	1500
Насърчени инвестиционни проекти по ЗНИ с финансови мерки	Бр.	17	18	19
Обем на инвестициите по проекти, насърчени по ЗНИ с финансови мерки.	Млн. лв.	323	342	361
Планирани нови работни места в насърчените инвестиционни проекти по ЗНИ с финансовите мерки	Бр.	595	630	665
Обслужени от БАИ инвестиционни проекти (слединвестиционно обслужване)	Бр.	50	58	58
Стартирали инвестиционни проекти, получили обслужване от БАИ	Бр.	60	60	60
Предоставяне на информация на потенциални инвеститори	Бр.	245	253	253
Участие в проведени инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина, организирани от други институции	Бр.	70	80	80
Брой проведени инвестиционни форуми, семинари и конференции в страната и чужбина, организирани от БАИ	Бр.	15	16	16

Изпълнение на дейности по договори за индустриално сътрудничество	Млн. лв. или бр. изпълнени проекти за ИС	6	2	2
Брой издадени удостоверения по ЗЧРБ и ЗБГ**	Бр.	50**	50	50
Обем на направените вложения по ЗЧРБ и ЗБГ**	Млн. лв.	50**	50	50
Членство на Република България в Европейската космическа агенция (ЕКА) - Сключване на договори с български бенефициенти.	Брой сключени/действащи договори	30	40	40
Оперативна Програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014 - 2020				
Брой извършени проверки на място	Брой	400	430	
Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027				
Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства	предприятия	894	25	1040
Брой предприятия, получаващи финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства (ФИ)	предприятия	147	72	174
Частни инвестиции допълващи публичната подкрепа за предприятията (безвъзмездни средства)	евро	70 109 536	11 250	232 199 893
Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (ФИ)	евро	3 940 000	27 398 270	69 354 901
Брой подкрепени институции, предоставящи услуги на бизнеса	Бр.	-	1	1
Обучени служители на УО, вкл. регионални звена	Бр.	347	347	309
Обучени бенефициенти/ кандидат бенефициенти	Бр.	400	400	-
Проведени информационни кампании и публични събития	Бр.	5	5	7
Проведени заседания на Комитета за наблюдение	Бр.	2	2	2
Брой извършени проверки на място	Бр.	400	15	500
Брой на заетите лица /на пълно работно време/, чиито заплати се съ-финансират по техническата помощ	Бр.	278	278	278
ПВУ – Инвестиция К3.И2 Програма за икономическа трансформация				
Завършени проекти в подкрепа на технологичната модернизация	Бр.	-	953	-
Завършени проекти за подпомагане на базово цифровизиране на дружествата	Бр.	-	1359-	240-
Завършени проекти в областта на кръговата икономика	Бр.	-	-	240
Оперативен капацитет на инсталираните съоръжения за съхранение в изпълнение на схема за безвъзмездна помощ за комбиниране на възобновяеми енергийни източници с местно съхранение по Инвестиция К3.И2 по ПВУ Подпомагани предприятия (в т.ч. микро, малки, средни и големи предприятия) (ПНИИДИТ)	kW	-	-	27 048
Подкрепени индустриални паркове/зони (предоставени безвъзмездни средства за развитието на индустриални паркове/зони) по НПВУ	Бр.	5	-	-
Сключени договори за финансиране на крайни получатели от МВУ	Бр.	5	-	-
Подписани от операторите на индустриалните паркове/зони на всички договори за изграждане на вътрешна и външна инфраструктура	% (процент)	-	100	-
Приключили инфраструктурни проекти в избраните индустриални паркове/зони —	%	-	-	-

функциониращи индустриални паркове или зони	(процент)			
Създадени работни места на пълно работно време (от частните инвеститори в индустриалните паркове/зони)	Бр.	-	-	-
Издадени удостоверения за високотехнологичен и/или иновативен проект (Стартъп виза)	Бр.	5	5	5

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

- Остра конкуренция в привличането на стратегически чуждестранни инвестиции и необходимост от широк пакет насърчителни мерки;
- Невъзможност от страна на инвеститорите да изпълнят заложените параметри в инвестиционните проекти, в резултат на недостиг на квалифицирани служители;
- В резултат на кризата предизвикана от войната в Украйна са налице следните трудности; свързани с изпълнението на инвестиционните проекти; забавяне на изпълнението на инвестиционните проекти, в резултат на нарушени вериги на доставки, забавени доставки на специализирано оборудване и суровини и увеличена цена на транспортни и енергийни разходи.
- Недостатъчни средства в бюджета за прилагане на финансовите мерки по ЗНИ;
- Недостатъчна координация, диалог и сътрудничество между централните и териториалните органи на изпълнителната власт и органите на местното самоуправление, с бизнес средите и академичната общност при разработването и прилагането на мерките за привличане и насърчаване на инвестициите.
- Неизпълнение на поети ангажименти от страна на изпълнителите на договори за индустриално сътрудничество;
- Неизпълнение изискванията на нормативната уредба от ведомствата - възложители на поръчки в областта на сигурността и отбраната свързани с договори за индустриално сътрудничество.
- Липса на достатъчно качествени проектни предложения по процедурите;
- Липса на достатъчен интерес от страна на предприятията;
- Липса на достатъчен финансов ресурс, с който бенефициентите да осигурят съфинансирането по одобрените проектни предложения;
- Невъзможност от страна на бенефициентите да изпълнят дейностите по проектите и сключените договори
- Липса на съдействие и ефективно сътрудничество между институциите, както и с организациите на бизнеса;
- Обжалване на процедурите по ЗОП;
- Твърде голям брой проектни предложения и прилагане на нови правила и механизми за изпълнение.

Информация за наличността и качеството на данните

- Сертифицираните проекти и мерките за насърчаване са публично оповестени на сайта на МИР и БАИ;
- Тримесечни отчети на БАИ за изпълнението на инвестиционните проекти, като част от Годишния доклад за инвестициите на БАИ по чл. 11б, т. 5 от ЗНИ;
- Изпълнението и отчитането на проектите се базират на информация, предоставена от страна на бенефициентите в хода на осъществяването на проектите;

Търговските дружества с над 50% държавно участие, правата на държавата в капитала на които се упражняват от министъра на иновациите и растежа са

„Българска банка за развитие“ ЕАД, „София Тех Парк“ АД и „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД .

В средносрочната бюджетна прогноза за периода 2024-2025 г. и първи етап от бюджетната процедура за 2024 г., СТП предвиждат в прогнозните данни възможни увеличения в оперативните разходи за Суперкомпютъра за периода 2024-2025 г., както следва:

№ по ред	Наименование	2023 г.	2024 г.	2025 г.
1	Финансиране на оперативните разходи за Суперкомпютър	3 812	3 812	2 541
2	Увеличение на оперативните разходи за Суперкомпютър породени от икономическата обстановка	1 011	1 011	674
3	Финансиране на разходите за надграждане на Суперкомпютър	4 072		
4	Финансиране на оперативните разходи за Суперкомпютър за надградената инфраструктура	86	86	86
	Общо увеличение	8 981	4 909	3 302

Първоначалните прогнози за оперативните разходи за Суперкомпютъра са направени през 2019 г. като към настоящия момента са налице значителни промени в макроикономическата обстановка в страната. Промените в бюджета за оперативните разходи посочен в т.2 се изразяват в следното:

- Значително повишаване на цената на електроенергията. В първоначалния бюджет разходите за електроенергия са изчислени на база прогнозната мощност, която ще консумира суперкомпютъра при цена от 0,18 лева/КвТч. В настоящия бюджет разходите за електроенергия са прогнозирани на цена 0,30 лева/КвТч, без ДДС;
- Интернет свързаност (GEANT) и резервна + автономна система. При първоначалните предвиждания през 2019 г. е предвидена свързаност единствено чрез мрежата GEANT. След стартиране работата на Суперкомпютъра се установява, че тази свързаност не е достатъчно стабилна с оглед осигуряване нормалната и непрекъсната работа на Суперкомпютъра. Това налага осигуряването на допълнителна свързаност и в резултата на това и повишаване на разходите по това перо;
- Разходи за персонал. Предвидено е сравнително незначително повишаване на разходите за персонал. Промяната е продиктувана поради обективно настъпили обстоятелства по повишаване на заплатите в ИТ сектора поради недостиг на кадри и инфлационните процеси в страната, които оказват влияние върху цените на труда;
- Разходи за консумативи и поддръжка в раздел Поддръжка на ОВиК и други системи. След стартиране работата на Суперкомпютъра се установява необходимостта от осигуряване на консумативи, които следва да бъдат подменяни на регулярна база. Това се дължи на спецификата на изчислителната машина, която работи в непрекъснат режим на работа;
- Охрана. Предвидено е завишаване на разходите по това перо поради увеличаване на минималната работна заплата, което поради спецификата на тази услуга, влияе и върху крайната цена на услугата по охрана;
- Сървиз чардж. Повишаването на разходите за персонал, горива, консумативи и материали, които оказват непосредствено влияние върху стойността на услугите, включени в таксата за сървиз чардж, оказва влияние и върху прогнозираните през 2019 г. разходи по това перо;
- Административни разходи. Обезпечаване нормалната работа на Суперкомпютъра, освен обезпечаване разходите за персонал, обуславя и необходимостта от свързаните с това административни разходи;

➤ Информационна сигурност, дооборудване. След стартиране работата на Суперкомпютъра се установява необходимостта от осигуряване на допълнителна информационна сигурност, вкл. срещу кибер атаки, което да осигури защита на данните, които се обработват от изчислителната машина по договори с публични и частни съконтрагенти.

Ръководството на ФМФИБ идентифицира риск от недостиг на ресурс, за да посрещне плащане по дългосрочно задължение без да застраши съществено ликвидната позиция на ФМФИБ, поради което обследва възможностите за ползване на външно финансиране за целите на покриване на задълженията на ФМФИБ ЕАД по сключен договор за изграждане, внедряване и поддръжка на система за управление на бизнес процесите на Дружеството (Системата). Съгласно условията на договора, предстоящо плащане по изпълнението на този договор в размер на 65% от стойността му (817 хил. лв.) ще бъде извършено след приемане на Системата от Възложителя и въвеждането ѝ в експлоатация, и след отразяване на всички недостатъци, установени в Констативен протокол и подписване на окончателен Приемо-предавателен протокол за доставка, интегриране и въвеждане в експлоатация на Системата.

По отношение „Прогноза за намерение за поемане на задължения чрез договори за финансов лизинг и други форми на дълг за периода 2024-2025 г. “ ФМФИБ не възнамеряват да поемат дълг чрез договор за финансов лизинг и други форми на дълг през 2024 г.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

1. Разработване и провеждане на проактивна политика за привличане и насърчаване на инвестициите.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

1.1. Инвестиционен маркетинг за привличане на инвестиции чрез:

- Организиране и участие в бизнес и инвестиционни форуми, информационни кампании и др.;
- Събития и медийни кампании за увеличаване на познаваемостта на България като атрактивно място за бизнес и инвестиции;
- Активна Е-маркетингова (интерактивен или електронен маркетинг) дейност за популяризиране на възможностите за увеличаване на познаваемостта на България като атрактивно място за бизнес и инвестиции;
- Печатни информационни материали за увеличаване на интереса от страна на чуждестранни и местни инвеститори за установяване на бизнес и за разширяване на съществуваща дейност;
- Промоционални материали за подобряване на координацията в работата с ръководителите на Службите за търговско-икономически връзки и ангажирането им за привличане на инвестиции;
- Изготвяне и разпространение на информационно-аналитични издания и материали (печатни и електронни), съдържащи обща икономическа и секторна информация за България, представяне на бизнес средата и др., външни анализи и оценки на инвестиционния климат;
- Поддържане на страница в интернет с актуална информация за инвеститорите;
- Подобряване на инвестиционния климат чрез развитие на нормативната уредба и институционалната рамка в областта на инвестициите (Закон за насърчаване на инвестициите и на Правилника за неговото прилагане), подготовка на проекти на

становища по други нормативни актове и документи свързани с инвестиционната дейност;

1.2. Координиране и участие в дейностите за прилагане на разпоредбите за насърчаване на инвестициите по реда на ЗНИ и Правилника за неговото прилагане като:

- Анализ и оценка на инвестиционни проекти за издаване на сертификат за клас инвестиция, вкл. за подготовката на материали за решения от Министерския съвет за приоритетните инвестиционни проекти;
- Предоставяне на информационни и административни услуги на потенциални инвеститори и на получили сертификат за клас инвестиция, вкл. съдействие за решаване на проблеми на предприятия с чуждестранно участие, на чужденци във връзка с процедури по разрешаване на пребиваването в страната за извършени инвестиции и други информационно-аналитични дейности;
- Обработване на заявления във връзка с установяване на обстоятелства по Закона за чужденците в Р България относно придобиване на разрешение за постоянно пребиваване в Р България чрез инвестиции;
- Издаване на заповед за преотстъпване на данък по реда на Закона за корпоративно подоходно облагане (след възстановяване на процедурата).

1.3 Участие в процеса по присъединяване на Република България към ОИСР по въпроси, свързани с инвестициите.

След приемане на „Преглед на инвестиционната политика на Република България“, по който работи екип на ОИСР, съвместно с дирекция „Насърчителни мерки и проекти“ и специално създадена Междуведомствена работна група, България се присъедини към Декларацията за Международните инвестиции и мултинационалните компании и повиши статута си от „гост“ на „асоцииран член“ на Комитета по инвестиции към ОИСР и предстои изпълнението на предвидени в тази връзка задължения. Изпълнението на тези дейности е заложено в Националната пътна карта с дейности по сътрудничеството на Република България с ОИСР за тригодишния период от 2023 г. до 2025 г. За осигуряване на тяхното изпълнение е необходим следния бюджет:

Комитет по инвестиции (Investment Committee) – участие като „асоцииран член“ (associate);

Глобален форум за международни инвестиции (OECD Global Forum on International Investment).

Прогноза за разходи във връзка с ОИСР:

За 2023 г.

Участие в работни органи и форуми на ОИСР:

- Комитет по инвестиции (Investment Committee) – участие като „асоцииран член“ (associate)

- разходи за членски внос участие като „асоцииран член“ (associate) - (подлежи на индексация) - 7 800 евро или 15255.474 лв.
- разходи за командироване на двама участници/експерти (2x2x2600 лв.=10 400 лв.) 2 пъти в годината (годишно се провеждат по 2 заседания на комитета) –20 800 лв.; изпълнение на дейности, съгласно Национална пътна карта с дейности по сътрудничеството на Република България с ОИСР за тригодишния период от 2023 г. до 2025 г.- 116 000 лв.

За 2024 г.

Участие в работни органи и форуми на ОИСР:

- Комитет по инвестиции (Investment Committee) – участие като „асоцииран член“ (associate)

- разходи за членски внос участие като „асоцииран член“ (associate) - (подлежи на индексация) - 7 800 евро или 15255.474 лв.
- разходи за изпълнение на дейности, съгласно Национална пътна карта с дейности по сътрудничеството на Република България с ОИСР за тригодишния период от 2023 г. до 2025 г.- 115 000 лв.
- командироване на двама участници/експерти (2x2x2600 лв.=10 400 лв.) 2 пъти в годината (годишно се провеждат по 2 заседания на комитета) –20 800 лв.;

За 2025 г.

Участие в работни органи и форуми на ОИСР:

- Комитет по инвестиции (Investment Committee) – участие като „асоцииран член“ (associate)

- разходи за членски внос участие като „асоцииран член“ (associate) - (подлежи на индексация) - 7 800 евро или 15255.474 лв.
- разходи за изпълнение на дейности, съгласно Национална пътна карта с дейности по сътрудничеството на Република България с ОИСР за тригодишния период от 2023 г. до 2025 г.- 115 000 лв.
- командироване на двама участници/експерти (2x2x2600 лв.=10 400 лв.) 2 пъти в годината (годишно се провеждат по 2 заседания на комитета) –20 800 лв.;

1.4 Сертифициране и насърчаване на инвестиционни проекти - координиране на дейностите за прилагане на разпоредбите за насърчаване на инвестициите по реда на Закона за насърчаване на инвестициите (ЗНИ) и Правилника за неговото прилагане, като:

- Издаване на сертификат за клас инвестиция, вкл. подготовка на материали за решения от Министерския съвет за приоритетните инвестиционни проекти;
- Прилагане на финансовите и други мерки за насърчаване на инвестициите, вкл. подготовка на актове за внасяне в Министерския съвет.
- Предоставяне на информационни и административни услуги на потенциални инвеститори и на получили сертификат за клас инвестиция, вкл. съдействие за решаване на проблеми на предприятия с чуждестранно участие, на чужденци във връзка с процедури по разрешаване на пребиваването в страната за извършени инвестиции и други информационно-аналитични дейности;

1.5. Съдействие за постоянно пребиваване на чуждестранни граждани във връзка с изпълнение на инвестиционни проекти.

Обработване на заявления във връзка с установяване на обстоятелства по Закона за чужденците в Р България и Закона за българското гражданство относно придобиване на разрешение за пребиваване в Р България и гражданство за особени заслуги..

1.6. Индустриално сътрудничество

- Изготвяне на анализи и предложения, във връзка с изпълнението на компетенциите на министъра на иновациите и растежа, съгласно нормативната уредба, регулираща прилагането на индустриално сътрудничество;
- Мониторинг на договори за индустриално сътрудничество, в частта им контролирана от министъра на иновациите и растежа.

2. Ефективно насърчаване на инвеститорите посредством прилагане на финансовите мерки, съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и Правилника за неговото прилагане (*разходи по администрирани параграфи на програмата*); *Изпълнение на Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“) от Национален план за възстановяване и устойчивост на Република България.*

Мярки съгласно Закона за насърчаване на инвестициите и Правилника за неговото прилагане:

Дейности за предоставяне на продукта/услугата

- Подготовка и внасяне на предложения в Министерския съвет за отпускане на средства за предоставяне на насърчителни мерки по ЗНИ и одобряване на проектите на споразумения/меморандуми и договори с Решения и Постановления на МС;
- Контрол по изпълнението на споразумения/меморандуми и договори за прилагането на финансовите мерки, съгласно разпоредбите на ЗНИ, ППЗНИ и РМС.

Мерки, финансирани по Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции („AttractInvestBG“):

Предвиденият финансов ресурс от МВУ (безвъзмездна финансова помощ) по програмата е на стойност 216,5 млн. лв. за периода 2023-2026 г. за развитието на индустриалните зони и паркове в България.

Подобряване на условията за привличане на индустриални инвестиции в страната, чрез предоставяне на безвъзмездни средства за развитието на индустриални паркове/зони за:

- Изграждане на нови, реконструкция или рехабилитация на съществуващи участъци от довеждащата инфраструктура – елементи на публична (държавна или общинска) техническа инфраструктура, до границите на паркове или зони;
- Изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на вътрешната техническа инфраструктура;
- Изграждане на екологична и научноизследователска (иновативна) обща вътрешна инфраструктура, създаваща научноизследователска (иновативни), устойчиви и екологични възможности за индустриалните производства в парковете и зоните.

3. Във връзка с изпълнението функциите на МИР като национално ведомство за преговорите в рамките на законодателния процес по приемането на Директива на Европейския парламент и Съвета относно надлежната проверка за корпоративната устойчивост и за изменение на Директива (ЕС) 2019/1937 (междунституционално досие 2022/0051) е необходимо да бъдат осигурени бюджетни средства за покриване на разходите за участие на представители на МИР на експертно ниво в работни срещи и заседания на органите на ЕС.

4. МИР е водещо ведомство по изпълнение на реформата реформа C8.R5 „Електрическа мобилност“ от компонент № 8 „Транспортна свързаност“ на НПВУ.

В тази връзка МИР има отговорността да изготви Закон за насърчаване на електрическата мобилност, като ключов етап178 от НПВУ, както и предварителна оценка на въздействието на горепосочения законодателен акт.

Заложените цели са:

- Цел 179 от НПВУ – нови публични електрически зарядни станции (целева стойност 4 000 бр.) – 2024 г.

- Цел 180 от НПВУ – нови публични електрически зарядни станции (целева стойност 10 000 бр.) – 2026 г
- Цел 181 от НПВУ – зони с ниски емисии (целева стойност 3 бр.) – 2025 г.
- Цел 182 от НПВУ – регистрирани превозни средства с нулеви и ниски емисии (целева стойност 15 000 бр.) – 2024 г. и
- Цел 183 от НПВУ – регистрирани превозни средства с нулеви и ниски емисии (целева стойност 30 000 бр.) – 2026 г.

5. Изпълнение на Споразумението за европейска кооперираща държава между правителството на Република България и Европейската космическа агенция (ЕКА).

През 2015 г. в Министерство на икономиката е подписано Споразумението за европейска кооперираща държава между правителството на Република България и Европейската космическа агенция, въз основа на което България придобива статута на европейска кооперираща държава. Съгласно споразумението България ще участва в програми и дейности на ЕКА, по Плана за европейските коопериращи държави (PECS).

В съответствие с правила на ЕКА, в рамките на петгодишен период, България заплаща дължимата годишна вноска, в три последователни плащания, в съотношение: 40% до 31 януари; 40% до 30 юни; 20% до 31 октомври. Поканата за тези плащания постъпва най-малко 6 седмици, преди датите на падежа, като за 2023 г. е в размер на 2 000 000 евро (два милиона).

Споразумението определя финансовия ангажимент на България да заплаща минимум 1 милион евро на година, като този минимален праг за участие в ПЕКД се определя спрямо икономическите условия към 2001 година. Агенцията начислява разходите и актуализира годишните плащания, като взема предвид промените в икономическите условия и следва правилата и процедурите, които са в сила в Агенцията.

В срока на изпълнение ще бъде направен и междинен преглед на успеваемостта, въз основа на който България ще има възможност да премине към Асоциирано членство преди изтичане на петгодишния срок на програмата, в случай че участието на фирмите и реализирането на проектите са достигнали необходимото ниво на развитие. Изпълнението на ПЕКД и финансовият ангажимент би следвало да съответстват на завишените амбиции за развитие на България за преминаване към Асоциирано членство. Участието на българските фирми може да се подкрепи чрез увеличаване на вноската в ЕКА за предоставяне на възможности за реализация на проекти с по-високо технологично ниво и по-голяма добавена стойност, като България увеличи финансовия си ангажимент до 10 000 000 евро за три-годишен период.

Във връзка с това следва да се заложат средства за 2023 г., 2024 г. и 2025 г., с оглед подобряване на резултатите от сътрудничеството и повишаване на капацитета на българските участници за изпълнение на проекти по конкурсните процедури на ЕКА.

Дейности за предоставяне на продукта/услугата:

- Информационни дни за българските предприятия относно провеждането на тържните процедури на ЕКА за България;
- Членски внос за сътрудничество с ЕКА, както следва:
  - За 2023 г. – 2 000 000 евро;
  - За 2024 г. – 2 500 000 евро;
  - За 2025 г. – 3 000 000 евро;

6. Управление, изпълнение, мониторинг и оценка на програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 и Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост и приключване на оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020.

- Изменение и отчитане на програмите;
- Обявява процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ;
- Организира подбора на бенефициентите с БФП;
- Управление, контрол, мониторинг и отчетност на сключените договори за безвъзмездна финансова помощ;
- Финансово управление и плащания по договорите за безвъзмездна помощ;
- Управление, контрол и мониторинг на споразуменията за прилагане на финансови инструменти.

6.1. Мерки, финансирани по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020

1. Подкрепа за иновации в предприятията за разработване и внедряване на нови продукти, процеси и бизнес модели в съответствие с Иновационната стратегия за интелигентна специализация (процедури за предоставяне на БФП)

- Дялови и квазидялови инвестиции, осигуряващи начален капитал, капитал за стартиращи предприятия и предприятия в ранна фаза на развитие
- Дялови и квазидялови инвестиции за подпомагане на предприятия с висок потенциал за растеж

2. Подкрепа за МСП за осигуряване на оборотен капитал, инвестиционна подкрепа и поддържане на ликвидност с цел преодоляване на икономическите последствия от епидемичното разпространение на COVID-19

- Подкрепа с дългови инструменти за МСП с цел да запазят икономическата си активност по време на избухването на COVID-19 и в последващия период

3. Подкрепа за преодоляването на последиците от кризата, предизвикана от пандемията от COVID-19, и подготовка за екологично, цифрово и устойчиво възстановяване на икономиката (REACT-EU)

Инвестиции в МСП за енергийно ефективни технологии (втори транш от 2022 г.)

4. „Подкрепа за покриване на основните нужди на бежанците от Украйна чрез мярка прилагана от Министерството на туризма“

Покриване на основните нужди и оказването на подкрепа на лицата, на които е предоставена временна закрила в България чрез реализиране на мярка от страна на МТ.

Понастоящем се извършват процедури по управление на посочените договори, които са в различна фаза на изпълнение и отчитането им се очаква да приключи през 2024 г.

Мерки, финансирани по оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 (ОПИМСП)

- Развитие на финансов инструмент за неограничени гаранции за предоставяне

на капиталово облекчение на финансови посредници за нови портфейли за дългово финансиране на допустими МСП.

Периодът на отпускане на кредити по инструмента приключи, като в резултат от изпълнението се отчитат над 4 600 бр. кредита на над 4 000 МСП. Стойността на договорените средства в портфейла е 588,8 млн. евро, като 574,6 млн. евро са изплатени към крайните получатели на помощта.

6.2. Мерки, финансирани по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027

1. Подкрепа за иновации и растеж

- Процедури за БФП за повишаване на иновационната и инвестиционна активност на предприятията;
- Дялови и дългови инструменти за рисково финансиране в подкрепа на иновациите в предприятията;
- Подкрепа за МСП за разработване и въвеждане на технологии от Индустрия 4.0, вкл. киберсигурност и поверителност на данните (дялови и дългови инструменти, вкл. комбинация с грант);
- Подкрепа за производствени инвестиции в предприятията съгласно регионалния потенциал за развитие, развитие на предприемаческата екосистема, насърчаване на интернационализацията и привличане на чуждестранни инвестиции (подкрепа чрез БФП, ФИ, предоставяне на комплексни услуги за МСП);

2. Подкрепа за преход към кръгова икономика

- Подкрепа за МСП и големи предприятия за изпълнение на мерки за енергийна ефективност, въвеждане и сертифициране на системи за енергиен мениджмънт и системи за мониторинг и контрол на енергопотреблението (дългов финансов инструмент с грант);
- Институционална подкрепа за осигуряване на интегриран подход за прилагане на мерки за енергийна ефективност;
- Подкрепа за МСП за изпълнение на дейности в областта на кръговата икономика (БФП за мерките, които са свързани с иновации и дългов финансов инструмент за останалите);

Общ бюджет на средствата по ПКПП от ЕФРР – 1 222 550 000 евро.

На 03.10.2022 г. ПКПП беше официално одобрена от страна на ЕК. Изготвен и одобрен е проект на Индикативна годишна работна програма за 2023 с общ размер на средствата, възлизащ на над 637,2 млн. лв. Предстои стартиране на първите процедури с БФП.

На 17 февруари 2023 г. беше сключено споразумение с Фонд мениджър на финансови инструменти, чрез който се дава мандат на Фонда да управлява финансови инструменти по програмата в размер на **1 262 732 093 лв.** След подписване на споразумението към структурата, която ще изпълнява инструментите могат да бъде изплатена сума в размер до 30% от средствата по финансовото споразумение.

6.3. Мерки, финансирани по Програма за икономическа трансформация в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост

1. Фонд 1 Растеж и иновации

Гаранционен инструмент за растеж – в началото на 2023 г. е ратифицирано Споразумението за принос към InvestEU. Инструментът е в процес на изпълнение.

Дялови инструменти за растеж (Growth & Impact Pillar) – в началото на 2023 г. е ратифицирано Финансовото споразумение с ЕИФ. Инструментът е в процес на изпълнение.

Процедура за предоставяне на БФП BG-RRP-3.004 „Технологична модернизация“ - обявена през 2022 г. През първата половина на 2023 г. предстои сключване на договорите за БФП. Договорите ще се изпълняват до края на 2024 г.

Процедура за предоставяне на БФП BG-RRP-3.005 „Решения в областта на информационните и комуникационни технологии и киберсигурността в малките и средните предприятия“ – обявена през 2022 г. През първата половина на 2023 г. предстои сключване на договорите за БФП. Договорите ще се изпълняват до края на 2024 г.

Дялови инструменти за иновации (Innovation Pillar) - в началото на 2023 г. е ратифицирано Финансовото споразумение с ЕИФ. Инструментът е в процес на изпълнение.

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 1: 699 368 470 лв.

2. Фонд 2 Зелен преход и кръгова икономика

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG-RRP-3.006 „Изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление в комбинация с локални съоръжения за съхранение на енергия в предприятията“ – обявена през февруари 2022. До края на 2023 г. предстои сключване на договорите за БФП. Договорите ще се изпълняват до края на 2025 г.

Гаранционен финансов инструмент за енергийна ефективност и възобновяема енергия (Climate Action Portfolio Guarantee) в началото на 2023 г. е ратифицирано Споразумението за принос към InvestEU. Инструментът е в процес на изпълнение.

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG-RRP-3.008 „Подкрепа за прехода към кръгова икономика в предприятията“ – предстои обявяване и сключване на договорите през 2023 г. Договорите ще се изпълняват до края на 2025 г..

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 2: 521 250 043 лв.

3. Фонд 3 Инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация

Дялови инструменти за инвестиции в климатичен неутралитет и цифрова трансформация . - в началото на 2023 г. е ратифицирано Споразумението за принос към InvestEU. Инструментът е в процес на изпълнение.

Изпълнението на капиталовите финансови инструменти по ПИТ е възложено на ЕИФ с подписване на Споразумение за финансиране в края на 2022 г., в сила от 17.02.2023 г. след неговата ратификация. Изпълнението на дълговите финансови инструменти е възложено на ЕИФ посредством сключено Споразумение за финансов принос между Република България и Европейския съюз по отношение на Раздел "Държава членка" по програма InvestEU, в сила от 13.01.2023 г. след ратификация от Народното събрание.

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 2: 521 250 043 лв

Общ бюджет на средствата от ПВУ по фонд 3: 58 674 900 лв.

ОП Иновации и конкурентоспособност 2014 – 2020г.

Договор № BG16RFOP002-2.006-0002/17.01.2017г. „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация“ 7 305 128 лв. Изразходени са 4 936 836 лв. и остатък 2 368 282 лв.

1. Дейност 1: Актуализиране на средносрочна маркетингова програма и разработване на детайлен стратегически план за изпълнение с цел привличане на чуждестранни инвестиции от целеви сектори и държави; изпълнена.
2. Дейност 2: Организиране и провеждане на промоционални кампании и инвестиционни събития/прояви в чужбина с цел привличане на инвеститори – възложена и в изпълнение.
3. Дейност 3: Разработване на мултимедийни продукти - изпълнена.
4. Дейност 4: Консултантски услуги за подготовка/разработване на документация за предвидените по проекта/ите обществени поръчки и осъществяване на контрол по изпълнението на договорите за възлагане на обществени поръчки - възложена и изпълнена.
5. Дейност 5: Организация и управление на проекта – възложена, изпълнява се .
6. Дейност 6: Одит на проекта - предстои.
7. Дейност 7: Информация и комуникация на проекта - в процес на изпълнение

Срокът на изпълнение на договорите е, както следва:

- по проект №1 финализиран през 2022г.
- по проект №2 е в изпълнение до м.06 2023г.

Организационни структури, участващи в програмата

ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност”; Дирекция "Насърчителни мерки и проекти" и Българска агенция за инвестиции, Дирекция „Инструменти за икономически растеж“

Отговорност за изпълнението на програмата

ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност”, директорът на дирекция "Насърчителни мерки и проекти", изпълнителният директор на Българска агенция за инвестиции, директорът на дирекция „Инструменти за икономически растеж“

Бюджетна прогноза по ведомствени и администрирани разходни параграфи на програмата(в хил. лв.)

№	7400.01.02 Бюджетна програма "Насърчаване на инвестициите"	Отчет 2021	Отчет 2022	Проект 2023 г.	Прогноза 2024 г.	Прогноза 2025 г.
	1	2	3	4	5	6
I.	Общо ведомствени разходи:		20 541,20	22 153,15	56 048,95	27 320,10
	Персонал		14 970,1	12 532,40	14 383,40	14 333,40
	Издръжка		5 291,3	9 618,75	41 663,55	12 984,70
	Капиталови разходи		279,8	2	2	2
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:		6 007,2	11 419,95	11 419,95	11 102,10
	Персонал		2 320,1	4 167,40	4 167,40	4 167,40
	Издръжка		3 407,3	7 250,55	7 250,55	6 932,70
	Капиталови разходи		279,8	2	2	2
2	Ведомствени разходи по други бюджети и сметки за средства от ЕС		14 534	10 733,2	44 629,0	16 218,0
	Персонал		12650	8365,0	10216,0	10 166,0
	Издръжка		1884	2368,2	34413,0	6052,0
	Капиталови разходи		0	0	0	0
	От тях за: *		14 534	10 733,2	44 629	16 218
	ОП "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020		12 651		25 700,0	0
	REACT-EU				4 500,0	
	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027			5 206,0	13099,0	14938,0
	Механизъм за възстановяване и устойчивост			2 579,0	500,0	500,0
	Инвестиция СЗ.П „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони,			580	830	780

	паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ					
	ИОП Иновации и конкурентоспособност Дог. № BG16RFOP002-2.006-0002/17.01.2017г. „Утвърждаване на България като успешна инвестиционна дестинация		1883	2368,2		
II.	Администрирани разходи параграфи по бюджета на ПРБ**	0.0	2793,9	9 000,0	22 299,7	22 299,7
	Субсидии и други текущи трансфери за нефинансови предприятия		2793,9	9 000,0	22 299,7	22 299,7
	2.....		0.0	0.0	0.0	0.0
III.	Администрирани разходи параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**		559 449,0	492 624,0	709 600,0	534 117,0
	ОП "Иновации и конкурентоспособност" 2014-2020		523 267,0	61 733,0	2700,0	0
	REACT-EU		36 182,0	88 670,0	0	0
	Програма за конкурентоспособност и иновации в предприятията 2021-2027			86 451,0	192 673,0	280 221,0
	Механизъм за възстановяване и устойчивост			195 770,0	444 227,0	183 896,0
	Инвестиция СЗ.П „Програма за публична подкрепа за развитието на индустриални райони, паркове и подобни територии и за привличане на инвестиции (AttractInvestBG)” по НПВУ			60000	70 000	70 000
	Общо администрирани разходи (II.+III.):		562 242,9	501 624,00	731 899,70	556 416,70
	Общо разходи по бюджета (I.I+II.):	0.0	8 801,1	20 419,95	33 719,65	33 401,80
	Общо разходи (I.+II.+III.):	0.0	582 784,1	523 777,15	787 948,65	583 736,80
	Численост на щатния персонал			300	300	300
	Численост на извънщатния персонал					

МИЛЕНА СТОЙЧЕВА

МИНИСТЪР НА ИНОВАЦИИТЕ И РАСТЕЖА